

MŠE V PEKLE

Milá čtenářko, budu upřímný: tuhle knihu nepíšu z náklonnosti ke korespondenci, ale z lásky, kterou chovám k tobě. Je to první a poslední kniha, kterou píšu na objednávku, protože zpravidla raději píšu to, co mi diktuje srdce, a ne to, co po mně chtějí ostatní. A poněvadž jsi po nějakou dobu byla *srdcem mým*, musím tiše konstatovat, že jsem neporušil své zásady. Jednoho dne budeme možná naši lásku nazývat bájí, protože časový odstup způsobuje, že fakta blednou a hypotézy sílí. Protože tentýž odstup nechává zapomenout tomu, co bylo řečeno námi, a přidává na intenzitě toho, co ostatní budou říkat o nás. Vzhledem k tomu, že tento text je schizofrenní povahy, rozhodl jsem se, že ho vyléčím tím, že naše stíny chycené v síti nakonec otrávím. Napráhl jsem se a zamířil jako Vilém Tell, zasáhl jsem *střelce* a vysvobodil jsem *střeleného*, protože *autor a vypravěč* nemohou existovat vně textu, stejně jako *autor a čtenář* nemohou existovat uvnitř.

Vzhledem k tomu, že mě v této knížce považuješ za spisovatele a profesora, vystavěl jsem román jako jakousi brikoláž mezi vyprávěním, dialogem a esejí. Mám pocit, že už jsem ti pověděl o brikoláži. *Pokud někdo nazývá brikoláží potřebu vypůjčit si něčí koncepci z tradičního textu, který je víceméně koherentní či v dekonstrukci, pak je třeba říci, že veškerý diskurz je brikoláží. Tak děl velký dekonstruktér.*⁴ Brikoláž je sestavení nebo

---

4 Jacques Derrida, *L'écriture et la différence* (1967). [Dle albánské předlohy přel. O. B. Borshi.]

vytvoření určitého díla z různých částí, které máš k dispozici. Čili udělat brikoláž v podstatě znamená vzít něco tu a přidat zase tam, abys ve výsledku vytvořila nové dílo ze starých věcí. No, a i do této knihy jsem vložil jak různé fragmenty z mého života a díla, tak i citáty a odkazy z různých odvětví.

V této knize se obracím přímo k tobě, i přes dilema, zda jsem tento příběh neměl raději vyprávět blízkému příteli jako v případě Werthera, který se svěřoval svému druhovi s láskou, již cítil k Charlottě. Jenže já jsem osamělý vlk a zcela bez přátel, proto jsem se také rozhodl, že tě oslovím přímo a se srdcem na dlani.

*No pleasures here on earth I found
For in this world I'm bound to ramble
I have no friends to help me now⁵*

Jsem si jistý, že jsi měla pochybnosti, zda slovo dodržím. Já, který nepřetržitě o všem mlčel, zatímco ty jsi nepřestávala mluvit. *mlčení je oceán, mluvení řeka*, toto dí učencem Rúmi. Já, *bijec* tvých odpovědí, který se na celou smršť tvých telefonických zpráv sotva přiměl k tomu, aby ti opáčil jedním nebo dvěma slovy, já že bych měl dodržet slib a napsat knihu jen pro tvé potěšení? A to si můžeš být jistá, že jsem v životě nebyl tak upřímný jako při tomto vyznání, při němž se tu před tebou zpovídám jako před knězem. *I never open myself this way.*⁶

Zcela jsi mi zatemnila mozek všemi těmi otázkami o literatuře, lásce a životě... Ptala ses na vše. Mě, který neví nic.

---

5 Dick Burnett, „I'm a man of constant sorrow“ (1913).

6 Metallica, „Nothing else matters“ (1992).

A v jedné takovéto temné chvílce, když jsem cítil, že to se svým mlčením přeháním, jsem ti řekl:

„Na všechny tyto dotazy musím odpovědět románem.“

„Román?!“ řekla jsi a dívala se na mě těma očima hladovýma po poznání i lásce (ať už to zní jakkoli pateticky). „Napíšeš ho? Pro mě? Jak? Kdy? Vážně?“

Celá jsi se rozzářila, když jsem ti přitakal. Nikdy by mě nenapadlo, že může být někdo nadšený z toho, že jiný píše, zejména ne dnes, kdy je mnohem pravděpodobnější potkat klokana než potkat čtenáře.

„Ale víš co?“ vzpomínám si, že jsi řekla.

„Hm?“

„Nemusíš se snažit věci v tom *tvém* románu komplikovat (raději ho nazvu *mým* románem, koneckonců ho píšeš pro mě!). Ono všechno, co z tebe vychází, je komplikované!“

Způsob, jakým jsi začala mluvit o mém románu, pardon, tvém románu, nebo přesněji o našem románu, mi připomněl jednu bezcitnou čtenářku, která spisovatele mučila pro vlastní potěšení. A jako naschvál začal padat sníh, snad aby se vyrovnal jejímu chladu. Díval jsem se na vločky, jak nám padaly nad hlavami a vzpomněl jsem na verš: *Pomalů mi do vlasů padají vločky papíru...*⁷

Ach, ty zatracené verše! Myslel jsem si, že z té mrtvé knihy se už nemůže nic narodit, ale byl jsem na omylu. Díky té knize spatřila světlo světa tvá láska, pardon, naše láska, a protože to nestačilo, dala vzniknout i tomuto románu jako důkazu lásky rychlé a divoké. Když říkám *rychlé*, myslím

---

7 Tyto verše a mnoho dalších, u nichž není uveden odkaz na sbírku původu, pocházejí z knihy *Zomb* nebo z novin či časopisů, v nichž byly publikovány, a jejich tvůrcem je autor tohoto románu.

rychlost, s jakou jsi mi vstoupila do života, když říkám *divoké*, myslím... Ach, zatracená morálko!

Neustále padal sníh a mně ty verše nechtěly dát vůbec pokoj:

*Zima bílou přikrývku přitáhla blíž
Jaro, mé ztuhlé tělo probudíš*

Ale tys nepočkala na jaro a přerušila jsi můj zimní spánek. Vycházel jsem z posluchárny a potkal kolegu, který mě zval na kafe, když jsi najednou jako černý panter zařvala:

„Pane profesore!“

Zastavil jsem se.

„Omlouvám se... mám tu pro vás text... dopis...“

Vzal jsem ti ho z ruky a začal v něm listovat, nevzpomínal jsem si, že bych ti to někdy dal za úkol.

„Prosím, neprohližejte si to tady...“

Složil jsem lístek, vložil jej do náprsní kapsy kabátu a spěchal za kolegou.

Jak jsem tak popíjel kafe u stolu, kde jsme již seděli čtyři a kde mě akademická debata nezaujala, vyndal jsem papír a viděl začátek: *Milý Básníku*. Nastražil jsem uši jako vlk. Dopis jsem opět rychle složil a snažil se vypadat, že jsem velmi zaujatý rozhovorem odehrávajícím se u stolu. Moje mysl však mezitím bloudila za tebou. Vzpomněl jsem si na tvé oči lpící na mých rtech, zatímco jsem *sloužil mši před božími ovečkami*. Nebyl to pastýř, který se na ovci díval vlčím pohledem, tentokrát to byla právě ovce, která se na pastýře dívala hladově. Je to divné, ale tahle mše se odehrávala v pekle mezi dábly.

Jak jsme se dostali až sem?

Bylo zatmění a poledne vypadalo jako půlnoc. Já, oblečený v černém kabátě, límec zvednutý nahoru, jsem se ve svém vysokém a štíhlém těle procházel kampusem *alma mater*, před kterým stála obrovská socha velkého černého havrana. Možná že absence světla v tomto románu je způsobena právě havranovým stínem. Stínem, z něhož není úniku?

Podali jsme si s děkanem ruce a posadili se proti sobě. Náš rozhovor sledovala dřevořezba visící na zdi. Byl na ní vyobrazen náš národní hrdina v přilbě s trčícími kozlími rohy. Přitakal jsem na znamení souhlasu a oba jsme vyšli ven, abych se seznámil se svým novým pracovním prostředím. Dole na schodech nás jeden z referentů pozdravil jedním *selam alejkum*.⁸

„Musím tu mluvit arabsky?“ zeptal jsem se děkana.

„Ne, ale nemůžeme zabránit mluvit arabsky těm, kteří arabsky mluvit chtějí,“ opáčil, zatímco mě čekal na konci chodby.

Vzhledem k tomu, že jsem měl už delší bradku, je dost možné, že si ten chlápek myslel, že jsem věřící. Pravda ale je, že moje víra stojí padesát centů. Její cena se zvedne na jedno euro jen v případě, že potřebuju dvě žiletky.

V prvním patře uprostřed chodby visela velká kopie triptychu *Zahrady pozemských rozkoší*. V posluchárně jsem pak pootevřenými dveřmi zahlédl bez ladu a skladu: stojany, plát-na, barvy, štětce, obrovské skicáky, skalpely, sochy a všelicos jiného. Profesorka zrovna kárala studenta, který byl rozhodnutý nevytvořit portrét, protože mu to jeho víra zakazuje.

---

8 V arabštině je (*as-*)*salam alejkum* muslimský pozdrav, volně přeložen znamená *mír s tebou*.

Ve druhém patře uprostřed chodby visel plakát *Fantoma opery*, v posluchárně pak jsem zpoza polorozbitého skla na dveřích viděl hudební nástroje, které zavřely ústa, a partitury, které rozevřely křídla. Mezitím plešatý profesor huboval neoholeného a neučesaného studenta, který odmítal hrát $\frac{3}{4}$ rytmus. Podle něj šlo o rytmus se sexuálním kontextem a jeho morální kodex mu něco takového prostě nedovoluje.

Ve třetím patře uprostřed chodby visela obrovská fotka s pozvánkou na promítání filmu o hraběti transylvánském. Uvnitř posluchárny Julie odmítala políbit Romea, protože byla zasnoubená, zatímco Kněz se vzpouzel tomu, aby si na krk pověsil kříž, protože je muslim.

Ve čtvrtém patře uprostřed chodby visel *Obraz Doriana Graye*. Uvnitř posluchárny profesor přednášel. Někteří studenti měli oči zavřené, jiní se mu dívali přímo do očí a přitom nesundali z uší sluchátka. Jedna zahalená dívka se snažila profesora opravit, když tvrdil, že první kniha na světě byla napsána na sveticích. Namítala, že první kniha sestoupila ze sedmého nebe v sedmém století, sedm století před vynálezem tiskárny.

„Tady budeš učit!“ uslyšel jsem děkanův hlas.

„Panebože,“ povzdechl si můj ateismus.

Když jsem nazítří začal pracovat a promlouval *ex cathedra*, měl jsem náhle při výkladu pocit, že nad vašimi hlavami vidím rohy, na stole zřím prsa, jak jsem tak chodil sem a tam, chvílemi se mi zdálo, že tu vidím burky s lidskou podobou, tam zase golgotské kříže a zadky Máří Magdalény; u každého jsem mohl bezpečně určit, jaké ho obepínaly spodky, nebo zda měl vůbec nějaké. Moje oči kmitaly po lavicích posetých různými spisky, ať už kaligrafickými, či chaotickými: *Miluju*

tě, *Lindo*, *Žádný sex bez kondomů*, *Jsem sám a svědčí mě*, *Na stát ti chčiju*, *Džihád*, *Seru ti na vládu*, *Fuck the fuckulty*, *We don't need no education*, *Baba Stars vs P.I.N.T.*, *Já sem taky Kosovo*, *Chaos in da house*, *Newborn*, *Mitrovica jedna je*, *Kočko, já tě vyližu*, *UÇK- nešahej mi na to!* A taky tam byla spousta dalších ve stylu bustrofédon,⁹ ambigram¹⁰ nebo scriptio continua.¹¹

Pak jsem uviděl několik divných obrazců, na nichž bylo vedle sebe srdce propíchnuté šípem a zadek ve tvaru obráceného srdce, které tentokrát prorážel penis. Ti, co tohle udělali, asi nebudou moji studenti, pomyslel jsem si. Vypadají spíš jako žáci toho pošahance Egona Schieleho.¹²

Vzpomněl jsem si na věci, které jsem viděl a slyšel na svých přednáškách... Před a za fakultou studenti po večerech praktikují, co se naučili z Puškinova deníku: jeden profesor líbá zrcadlo a provádí autofelaci; v jednom sálu se líbají dvě dívky, jen aby porušily tabu; v druhém sálu se modlí nějací vousáči; ve sborovně se kantoři hádají jako děti; během přednášek studenti chrápou tak, že se otrásají okenní tabule; na chodbách jiní studenti vyprávějí vtipy o profesorech; jiný profesor zase tiskne vše, co nalezne na Googlu, protože nevěří moderním technologiím a chce mít všechno na papíře; v jiné kanceláři se jiný profesor dívá na svůdné video a provozuje při

---

9 Bustrofédon označuje způsob psaní řeckého písma. Nepsalo se zprava doleva ani naopak, ale jeden řádek doprava a následující doleva a i písma se zrcadlově obracela. Svůj název získal bustrofédon na základě podobnosti pohybu písarova pera a práce vola při orbě, nāpis totiž vypadal jako rýhy po pluhu. [V řečtině bustrofedon znamená doslova: obracení volů.]

10 Písmo, které lze číst z více stran.

11 Způsob psaní, při němž se slova od sebe nijak neoddělují.

12 Egon Schiele (1890–1918) byl rakouský malíř, expresionista, známý především díky svým provokativním obrazům ztvárňujícím sexuální akty, masturbace, objetí atd.

tom onanii, když vtom zasáhne výstřikem semene obraz národního hrdiny; další pak odpojuje počítač ze sítě, protože se obává, že mu CIA ukradne jeho veledílo, zajde do bufetu, dá si pivo a je přesvědčený, že jeho román dostane i papežovo požehnání; další kantor vyhazuje od zkoušky studenta, kterého přistihl při opisování, všichni přitom vědí, že text jeho vlastního doktorátu je kompletně ukradený; jiný strká ruku studentce mezi nohy pod záminkou, že si tam potřebuje vzít papír, který nakonec vytáhne, i se svými mokkými prsty; jiný kantor dává do přihrádky sklenici se zavařeninou, kterou mu donesl student, aby mohl udělat zkoušku, mezitím slepice, kterou přivázal za nohu u stolu, je úplně zticha jako poslušná žačka.

Také jsem si vzpomněl, že jak jsem se tak procházel chodbami, kde často nefungují světla, zaslechl jsem vzdychání, špitání, řev, které vycházely z klíčových dírek kabinetů. Po pravdě řečeno spíše vycházely z úst obětí, které se snažily udělat zkoušku za určitých podmínek, za jakoukoli cenu a jakýmkoli způsobem. Ty nebohé bytosti se snažily profesory přesvědčit, že pozorně studovaly každou scénu, jež je tak detailně popsána ve starodávné a roztomilé knize *Kámasútra*, kterou, zdá se, měly v povinné četbě.

Uáá! Mám v hlavě velký zmatek. Náhle se mi peklo rozdělilo na dvě půlky. V jedné půlce se slyším, jak povídám: *Pani profesorko, sex s Vámi je jako akademická debata*. V druhé půlce tě slyším, jak mi říkáš: *Pane profesore, Vaše přednáška je jako sexuální akt*. Jak tu tak rozdávám testy, náhle se mi zdá, že je to vlastně mše, při které rozděljuju ďáblům úkony.

Také jsem si vzpomněl na to, jak jsem tuhle přednášel o násilí v kinematografii a jak student, který byl nejbližší k promí-

tačce, klikl na video. Za svými zády jsem zaslechl vzdychání, otočil jsem se a viděl dívku, která vypadala, že na místě pojde, jak rychle a rytmicky ji přiřázel jeden obr: *boom, boom, clap!*

Chtěl jsem vykreslit paralelu mezi Hipponaxem¹³ a Bukowským, dvěma perverzními básníky, ale nějak mi zabloudilo jedno slovo a nebyl jsem schopen ho nalézt: *a protože tedy oba ve svých dílech používali k popisu ..... slov.* Co jsem měl říct, *prostá slova, nemravná slova, nechutná, oplzlá slova* nebo jaká? Tys mi přispěchala na pomoc se slovem: *banální.* Ano, řekl jsem, *používali slov banálních...*

Zeptal jsem se:

„Už jste někdy slyšeli o Hipponaxovi?“

Ke slovu se přihlásilo ticho. Vy, dívky a ženy, jste zcela mlčely a muži nebyli k nalezení. Mysl mi bloudila k Hipponaxovi: *Žena umí přinést radost pouze dvakrát: v den svatby, když vchází dovnitř, a v den své smrti, když ji vynášejí ven.*

„A o Bukowském?“

Ty a ještě někdo jste vyslovili takové unavené ‚ano‘.

„Četli jste od něho něco?“

Teď jsi přitakala jenom ty. Tma tam venku vyla jako divá a déšť bil pěstmi do oken.

„Jaké dílo?“

„Ženský.“

„Aha,“ začal jsem tě hltat očima, náhle jsi mi připadala jako fontána chtíče. Vzpomněl jsem si na slavnou citaci z toho románu: *Dobro lze někdy najít uprostřed pekla.*¹⁴

---

¹³ Hipponax z Efesu byl básník, který psal vulgární verše, jejichž prostřednictvím poukazoval na nemorální rysy jónské společnosti v 6. st. př. n. l.

¹⁴ Charles Bukowski, *Ženský* (1978).